

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.40.447/2021/4.
A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró
A felperes: felperes neve
(felperes címe)
A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
(cím1 ügyintéző: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes: Budapesti Rendőr-Főkapitányság
(alperes címe)
Az alperes képviselője: Dr. Stájerits Erik kamarai jogtanácsos
A per tárgya: megbízási díj kifizetése
A fellebbezést benyújtó fél: alperes
Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Fővárosi Törvényszék 6.K.701.742/2021/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.K. 701.742/2021/11.számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 85.803 (nyolcvanötezer-nyolcszázhárom) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagja, 2013. február 1-től technikus beosztásban teljesít szolgálatot az alperes ... állományában.

[2] A felperes szolgálati panaszában 2017. november 1-től kezdődően az illetményalap 100%-ának megfelelő havi megbízási díj és kamata megfizetését kérte az alperestől azzal az indokkal, hogy a beosztásához nem tartozó egyéb feladatok (bűnügyi ügyfeldolgozás, vizsgálói, nyomozói és járőri) ellátása alapján jogosult a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.) 71.§-a alapján megbízási díjra.

[3] A ...1 Kerületi Rendőrkapitányság vezetője a szolgálati panasznak nem adott helyt, ezért azt Budapest Rendőrfőkapitányához további elbírálására felterjesztette.

[4] Az alperes határozatában a felperes szolgálati panaszát elutasította hivatkozva arra, hogy a felperes a 2013. évi munkaköri leírása szerint végrehajtja vezetői utasítása alapján a hatáskörébe tartozó feladatokat, külön utasításra nyomozati cselekményeket folytat az osztály hatáskörébe tartozó esetekben, valamint egyéb események helyszínén. A 2019. évben átadott munkaköri leírása alapján a feladat-és hatáskörébe tartozó ügyeket érdemi döntésre előkészíti, gondoskodik azok végrehajtásáról, írásbeli anyagait önállóan készíti el, feladatait munkaköri leírása és az előjáró egyedi utasításai alapján végzi és közvetlen vezetője utasítása alapján a munkaköri leírásban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a ...1 Kerületi Rendőrkapitányság tevékenységébe tartozó, feladatköréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik. A felperes a vizsgált időszakban (3 év) mindösszesen három alkalommal vett fel feljelentést, egy esetben hallgatott ki tanút, házkutatást nem végzett és csak egy esetben volt jelen házkutatásnál erődemonstráció céljából. Az elévülés miatt megszüntető határozatokat és a statisztikai lapokat önkéntesen készítette. A felperes „szabadítás”-ban és iratismertetésben nem vett részt, nem látott el járőri tevékenységet, erre utasítást sem kapott, a felperes a beosztásától eltérő feladatot nem látott el, többletfeladatot nem végzett.

A felperes keresete és az alperes védirata

[5] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2017. november 1-jétől 2020. november 30. napjáig terjedő időszakra 1.072.538 forint megbízási díj és annak kamata megfizetésére.

[6] Hivatkozott arra, hogy főtechnikusként előjárói utasításra beosztásához nem tartozó feladatokat látott el. A 2017. novembertől 2018. áprilisig tartó időszakban jellemzően

járőrözést, ezt követően vizsgálói, nyomozói feladatokat végzett átlagosan szolgálati idejének a felében. Részletes kimutatást készített a peresített időszakban ellátott többletfeladatairól. Hivatkozott a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítéletében foglaltakra.

[7] A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75%-ában (28.988 forintban) határozta meg.

[8] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. A szolgálati panaszt elutasító határozatban foglalt érvelését fenntartotta. A megbízási díj mértékét eltúlzottnak találta, figyelemmel arra, hogy a kifogásolt feladatok a felperes munkaidejének legfeljebb 1/3-át tették ki, emiatt legfeljebb 50%-os mértékű megbízási díjat tartott elfogadhatónak.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adva kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.072.538 forint megbízási díjat és annak 2019. május 16-tól a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint a perköltséget a Hszt. 2. § 25. pontja, a 71. § (1)-(2), (5) bekezdései, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet (BMr1.) 35. § (6) bekezdése, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (BMr2.) 10. § (2) bekezdése, a büntetőeljárások keretében lefolytatandó szemlék végrehajtásáról és a bűnügyi technikai tevékenység egységes szabályozásáról szóló 13/2012. (VII.30) ORFK utasítás (ORFK utasítás) alkalmazásával.

[10] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás alapján elfogadta a felperes által állított többletfeladatok ellátását és megállapította, hogy a többletfeladatokat a felperes rendszeresen, gyakorlatilag minden szolgálatban ellátta. A vizsgált többletfeladatokat nem lehetett a bűnügyi technikus beosztásába (munkakörébe) tartozónak tekinteni. Indokolása szerint a felperes munkaköri leírásában rögzítetten a más beosztáshoz tartozó feladatokkal a beosztása korlátlanul nem bővíthető. A BH2018:259 számon közzétett döntésre hivatkozva rögzítette, hogy a munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017., Mfv.II.10.692/2017., Mfv.I.10.751/2016., Kfv.IX.38.115/2019/2.)

[11] Megállapította, hogy a felperes beosztásához nem tartozó feladatokat minden tárgyhónapban, szolgálatonként többször, rendszeresen, tehát 30 napot lényegesen meghaladó időtartamban, tartósan látta el, ezért a megbízási díj iránti igénye megalapozott.

[12] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy nem volt vitás a felek között, hogy a felperes az általa megjelölt feladatokat ténylegesen elvégezte.

[13] A megbízási díj mértékének vizsgálatánál figyelemmel volt a többletfeladatok nagyságára, a megbízással járó többletteleherre, a helyettesített szolgálati beosztás besorolására, a feladatra és a feladatra beosztottak számára [BMr1. 35. § (6) bekezdés, BMr2. 10. § (2) bekezdés]. Nem fogadta el alperes kérelmét az 50%-os mértékű megbízási díjra és a Kúria egy 5 évvel korábbi határozatában foglalt – régi Hszt. szerinti – mérlegelését nem tekintette

irányadónak, ezért az illetményalap 75%-nak megfelelő mértékű, arányos megbízási díj iránti igényt megalapozottnak találta.

A fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem

[14] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozva, hogy az ítélet a Hszt. 71. § (5)-(6) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütközik.

[15] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, azonban azokból téves következtetést vont le, ezért döntése jogszabálysértő. A felperes nem látott el beosztásán túli többletfeladatokat, ezt igazolja az ORFK utasítás 13. pontja és a felperes által átvett 2013-as munkaköri leírás szabályozása.

[16] Az alperes fellebbezésében kiemelte, hogy a peresített időszakban a felperes által ténylegesen végrehajtott feladatok nem jelentettek jelentős többletterhelést. A felperest szakmai felkészültségéhez, emberi és szakmai tapasztalatához kapcsolódó feladatok végrehajtásával bízták meg, ezért azok felperes részére aránytalan sérelemmel nem jártak. A peresített időszakban végzett - felperes által kifogásolt – az ORFK utasítás 13. pontjába foglaltaknak megfelelő feladatok a bünyügyi technikus komplex tevékenységébe tartozóak, azokat a munkaköri leírás hivatkozott pontjai alapján egyedi utasítás szerint, nem rendszeresen végezte, emiatt azok nem minősülnek a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatnak. A fenti feladatok teljesítése nem felelhet meg a Hszt. 71. § (6) bekezdés szerinti 30 napot meghaladó megbízásnak, ezért a felperes részére megbízási díj nem volt megállapítható.

[17] Az alperes kifogásolta a 75%-os megbízási díj mértéket is, az szerinte legfeljebb 50%-ban állapítható meg a bírói gyakorlattal (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4.) egyezően. Az alperes jogszabályi hivatkozás megjelölése nélkül vitatta a megbízási díj megállapítására vonatkozó ítéleti indoklást.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelmében helyes tényállása és helyes jogi indokaira tekintettel kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és az alperes perköltségben marasztalását.

[19] A felperes érvelése szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a technikus munkakörhöz képest a per tárgyát képező járőrözés és bünyügyi ügyfeldolgozás, nyomozói, vizsgálói feladatok attól lényegesen eltérőek, azok munkaköri leírásba foglalása nem vezethet a kinevezés szerinti munkakör kiszélesítéséhez, és más munkakör ellátásának díjazás nélküliségéhez. Az alperes nem tudott megjelölni olyan jogszabályt, belső normát, amely a technikus számára kötelezettségként előírná, hogy nyomozói, vizsgálói feladatokat kell végeznie. A technikus alapvetően nyomrögzítő feladatokat végző munkakör, így a perben feltárt feladatok (járőrözés, házkutatás, bünyügyi megkeresések, elemzések, szakértői kirendelések, akciók, portyaszolgálatok, kihallgatások) az alperes külön utasítása esetén sem tartoznak a technikus munkakörébe. Ezek a feladatok túlmutatnak az alperes által említett ORFK utasítás által meghatározott feladatok körén.

[20] A fellebbezésben az alperes okszerűtlenül és alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperesnek a szakmai felkészültsége, emberi és szakmai kapcsolatai alapján kellett a pertárgyi feladatokat ellátnia, mert az ellátandó feladatok körét kizárólag a felperes kinevezése és a kinevezéshez kapcsolódó munkakör határozza meg. Önmagában az adott

alosztály állományába tartozás alapján nem kötelezhető a felperes valamennyi alosztályon dolgozó munkakörének ellátására. (Kúria Mfv.II.10.304/2017/15.)

[21] A felperes eltérő foglalkoztatása meghaladta a 30 napot, az illetményalap 75%-os mértékében megjelölt havi megbízási díj nem eltúlzott, az a többletfeladatokkal és többletterherrel arányos. Azonos tényállás mellett a Kúria több döntésében a 100%-os mértékű megbízási díjat sem találta eltúlzottnak (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.40.243/2020/4.).

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[22] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[23] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[24] Az alperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján az irányadó jogszabályok [Hszt. 71. §] alkalmazásával téves következtetést vont le a kereset jogalapja és összecszerűsége tekintetében. Nem vitatta a felperes által megjelölt feladatok ellátását és mennyiségét.

[25] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. A munkáltatónak azonban az a joga, hogy a felperest a (bűnügyi) technikus beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgáltatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[26] A Kúria korábban számos határozatában kifejtette, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, azonban a munkaköri feladatok meghatározása a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg (sorolhatja fel) azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes technikus beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4., stb.). A fentiek alapján helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes, mint munkáltató csak a kinevezése szerinti munkakörön belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba a munkáltató más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be.

[27] A Kúria korábbi határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3., stb.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben ugyanis nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen elvégzett további tevékenység, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.

[28] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes által a peres eljárás során meghatározott (felsorolt), a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatok, függetlenül attól, hogy ezeket a feladatokat az alperes a felperes munkaköri leírásában rögzítette.

[29] A fentiekben kifejtetteket támasztja alá a Kúria következetes – a perben is irányadó gyakorlata –, amely szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3., stb.). A munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Mfv.I.10.751/2016/4.).

[30] A megbízási díj mértéke az ellátandó munkaköri feladatokhoz köthető, ez a díjazás azért jár, mert a rendvédelmi szerv tagja az eredeti munkaköri feladatoktól eltérő többletfeladatot végez és ezt a többletterhet a Hszt. 71. § (5) bekezdésében a jogalkotó az illetményalap 50-200%-áig terjedő összeggel kompenzálja. Az irányadó bírói gyakorlat szerint (pl. Kfv.VII.37.780/2020/5.) a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg. A mérlegelés szempontjait a munka bonyolultsága, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, annak gyakorisága, az arra előírt többlettudás birtokában kell meghatározni. Valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni, továbbá a rendvédelmi szerv tagja által elvégzett feladatok egyedi vizsgálata alapján kell arról dönteni, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár.

[31] Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási (helyettesítési) díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg a felperest megillető megbízási díjat, a megbízási díj mértékére vonatkozó törvényi és jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg. A mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, a jogszabályi rendelkezések alapján figyelembe vette a többletmunkának az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított mennyiségét, rendszerességét. Valamennyi szempontot összességében mérlegelte és a bizonyított felperes által elvégzett feladatok vizsgálata alapján döntött arról, hogy a ténylegesen rendszeresen és tartósan ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár. Önmagában az a körülmény, hogy a hosszú ideig, rendszeresen végzett többletfeladatok mértéke hónaponként, eltérő mértékű az elsőfokú bíróság mérlegelését a megbízási díj összegének a meghatározása tekintetében nem teszi jogszabálysértővé.

[32] Az alperes fellebbezésében csupán hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által teljesített többletmunka mennyiségét nem megfelelően értékelte, azonban ezzel

összefüggő eljárási jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a Kúria a fellebbezésnek a korlátaira tekintettel ebben a körben nem vizsgálódhatott.

[33] Mindezekre figyelemmel a Kúria a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[34] *A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat.*

Záró rész

[35] A pervesztes alperes a Kp. 35. § útján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyérték (1.072.538 forint) és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[36] Az alperest az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes költségmentesség illeti meg, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad. Az Itv. 46. § (1) bekezdése értelmében az illeték alap után az illeték mértéke ítélet elleni fellebbezés esetében 8%, de legalább 15.000 forint, ami jelen esetben 85.803 forint.

[37] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[38] A Kúria ítélete ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdése, 116. § d) pont].

Budapest, 2021. november 22.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró